

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Cap. XXXVI. Singula.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

IX.

Qui debitum suum occultat aut diminuit, eo fine, ut plus acciperet, & alter facilius transigaret, ac de debito suo remittat, in mala fide & fraude versari perhibetur, *cap. de cetero* §. ubi Canonistæ de sentent. & re judic. Anchar. *conf. 117. Socin. 2. conf. 19.* aut qui debitum suum insidiosè dissimulat, *l. ea quæ 43. §. ultimo. ff. de contr. empt.* ex qua machinatione nec laus nec lucrum sperandum per text. in *l. qui cum tutoribus 9. de transact. l. tres fratres 35. de pati. Marth. Welenb. conf. 42. num. 46. & seqq. Bart. ad l. iurjurandum quod ex conventionem 17. de iurejur. c. inter dilectos 8. de donat. Alciat. ad *cap. cum contingat. n. 180. extr. eod.**

X.

Qui de conditione sua dissimulat, malus est, *l. 4. quibus ad libertat. proclam. non liceat.* Simulatio enim est species falsi & in hoc distat à dissimulatione, quod dissimulatio sit stellionatus, non falsitas: est dolus malus, non falsitas, *l. 3. §. 1. de crim. stellionat. Cujac. in Papin. ad l. 80. §. §. Titius 5. de furt. pag. 327. D. & ideo simulatio dolosa alteri non præjudicat, cap. quacunque 9. 22. quæst. 3.*

XI.

Simulatio si in tempore assumatur, utilis est, *cap. penult. 22. quæst. 2.* atque idcirco Magistratui modus poenæ prudenter est dissimulandus, *l. 14. de offic. Præsidi.* & quandoque sæpè ea contra hostes expedit, *cap. Dominus 2. 23. quæst. 2.*

CAP. XXXVI. Singula.

SINGULA quæ non profunt, multa collecta juvant, *l. spadonem 15. §. qui iura 11. ff. de excusat. tutor. l. rationes 6. & l. instrumenta 5. C. de probat. l. si stipulatus 4. in pr. ff. de usuris. [l. 57. de rit. nupt. l. cum seimus 22. C. de Agricol. & censit. c. cum causam 13. extr. de probat. c. præterea 27. extr. de testib.] Gloss. verb. legitimis, in l. 2. ff. illo titul. de excusat. tutor. Anton. Gabriel. commun. titul. de probationib. conclus. 1. n. 1. Alex. *conf. 13. Ex iis quæ. num. 19. cum seqq. libr. 1. Cald. Pereira in l. si curatorem. verb. sua facilitate. num. 59. Versu tamen hæc duo C. de in integr. restitut. minor. Menochius *consil. 284. num. 43. Surd. consil. 245. num. 31. & conf. 329. num. 20. Anton. Monach. Lucens. decis. 55. num. 33. Cardin. Tusch. pract. conclus. tom. 7. lit. S. conclus. 276. Farinac. in praxi criminal. part. 4. *conf. 39. num. 1. Ferrer. in Constit. Catalonia. gloss. 5. num. 147. Mari. Antonin. variat. resolut. lib. 2. resol. 55. num. 16. & libr. 3. resol. 7. num. 13. Rot. decis. 774. num. 7. part. 2. recent. [Farinac. 1. *consil. crimin. 46. num. 1. quo tendit & Quintilian. lib.*****

5. cap. 12. dum ait: Si non possunt valere singula, quia magna non sunt, valent, quia multa sunt, universa nocebunt: si non ut fulmine, tamen ut grandine, cuius verba usurpat etiam Cujac. in c. pervenit. 4. de Empt. vendit. Quæ singulæ rationes (inquit) etsi videantur exigua per se, multum tamen coacervata & connexa proficiunt emptori, etiamsi non ut fulmine, ut Quintilianus loquitur, tamen ut grandine, juxta illud Ovidii:

Et quæ non profunt singula multa juvant.

*add. & eundem Cujac. in recitat. ad l. 16. de bon. poss. contr. tabul. ad quod respicit etiam Chrysostom. homil. 17. in Matth. dum ait, non simpliciter & in universum, generalique tantum definitione excutimus ac examinemus negotia, sed tempus & causam & voluntatem & personarum differentias, & quæcunque ipsis alia contigerint, accuratè & diligenter omnia exquiramus atque expendamus, cum periculosius nihil sit, quam judicare ex thesi. Duar. ad l. qui Romæ. §. Agerius de V. O. Petr. Faber ad l. omnis definitio. de R. I. referente Mornacio ad l. 51. §. in clivo ad L. Aquil. Unde etiam & in jure civili ex una aliqua conjectura non temerè concluditur, sed simul multæ assumuntur, ut si quærat: An qui chartas legavit, videatur legasse libros? hoc præsumit Ulpian. in l. 52. §. 4. delegat. 3. non ex uno argumento, sed pluribus conjunctis, veluti (1.) si dixerit: chartas meas universas do lego, (2.) si nullas alias chartas, quam libros habuerit, (3.) si studiosus studiose legaverit, *add. & l. 79. §. 3. & 4. d. tit. ubi Cujac. in Papin. lib. 7. respons. liquidem specialiter etiam potest constitui ex multis concurrentibus, quorum singula non sufficerent. Exempl. l. 57. §. 1. de rit. nupt. idem putat & Cujac. in cap. cum haberet 5. extr. de eo qui duxer. in matrimon. quam per adulter, si ad voluntatis defuncti conjecturam & præsumptionem non sufficit unum aliquod argumentum, sed multa debent concurrere. Cujac. in Papin. lib. 7. respons. ad l. 91. §. Titio. & §. balneas. de legat. 3. argum. d. §. & l. 52. §. 2. d. rit. simile fere exemplum in cap. 13. extr. qui sit. sint legitim. item in l. 31. §. 1. deposit. l. penult. in fin. de impens. in rem dotal. fact. l. 84. de jure dot. l. 9. §. 19. de bon. damnat.]**

Intellige, quando singula genere suo perfecta sunt, non ita si vitiosa, & genere suo

(Aa) 4

suo

suo imperfecta sunt, §. ex eo. *Institut. quibus modis testam. infirm.* Abb. *consil.* 16. *Ad clarum, in fine lib. 1.* Alexand. *consil.* 150. *In causa & lite. num. 26. & seq. lib. 5.* Tob. Non. *in rubr. Institut. de obligat. numer. 25.* Menochius *de presumpt. lib. 3. pres. 39. num. 6.* Cardin. Tusch. *d. lit. S. conclus.* 276. *num. 8. & 10.* Rot. *decis.* 455. *num. 2. ad med. p. 2. in posthum. Farinac.* [sic exempli gratia imperfectæ excusationum (à tutela) species invicem mixtæ non prodesse probant *d. l. 15. §. 11. de excusat. tut.* ubi C. A. *thes.* 14. *in fin. & thes.* 18. *num. 13. l. 1. qui num. tutor. add. & Joh. de Amic. consil.* 127. *num. 10. & 24.* Nevizan. *consil.* 78. *n. 44.* Paris. *consil.* 153. *n. 36. vol. 4.*]

Declara, ut procedat in civilibus, in quibus agitur de modico præjudicio, secus in criminalibus, ita Hippol. *consil.* 20. *n. 48.* [scil. quando de condemnando aliquem ageretur, tunc enim verissimum, quod plura imperfecta in suo genere non plene probata non conjungantur. Unde quoad effectum torquendi præsertim in delictis occultis contrarium servari, concurrentibus tamen illis tribus requisitis positissimè Farin. *in sua pract. crim. part. 1. lib. de Ind. & tortur. q. 37. n. 11. & n. 48.* tuctur Grammat. *decis.* 34. *n. 35. add. Gig. de crimin. les. Majest. lib. 2. tit. quem & per quos crimin. les. Majest. prob. quest. 25. numer. 3.* Boss. *in tit. de pact. supposit. numer. 36. vers. item advertatur.* Thesaur. *decis.* Pedemont. 24. *in fin.* Paul. Granut. *theoremat. 23. num. 14.* Arnald. Albert. *de agnosc. assert. cathol. & heretic. quest. 26. n. 2.* Menoch. *lib. 2. de presumpt. quest. 91.* vid. & Alex. *consil.* 21. *Repetitio, in princ. lib. 4.* quos refert Cardin. Tusch. *d. lit. S. conclus.* 276. *num. 14.* ubi *num. 15.* post Alex. *consil.* 115. *n. 9. & seqq. lib. 4.* subdit, pariter procedere ubicunque agitur de re difficultis probationis de sui natura, quia tunc singula, quæ non profunt, junguntur. Intellige etiam & declara axioma procedere, quando ad perficiendum eorum totum plura tendunt, secus si ad diversa, quia tunc non profunt singula, nec multiplicata juvant, *l. unic. C. qui num. tutel.* Sebast. Medices *de R. l. reg. 3. num. 4.* ubi primam partem in naturalibus exemplificat.

CAP. XXXVII.

Singulare, Singularia,

Singularitas.

Axioma I.

Singulare jus illud dicitur, quod contra sub-

tilitatem & rigorem juris ex utilitate & æquitate proditum est, & receptum in civitate. Quale jus est Usucapionum, libertatum, conditionis furtivæ, mutui in Novell. 136. *cap. 4.* vid. Cujac. *ad l. 1. de fin. Papin. ad l. 1. de LL.* quapropter singularia seu jus singulare continentia in doctrina aliquando procedere, ostendit etiam Cujac. *in parat. C. de testam. milit.*

II.

Duo vel plura singularia circa unam personam, vel rem non possunt concurrere, *l. 1. C. de dot. promiss.* Sandæus *lib. 3. decis.* *Erisic. tit. 15. de fin. 2. pag. 33.* Tiraquell. *in l. si unquam 8. C. de revoc. donat. verb. donatione largitus. numer. 167.* Pruckman. *1. consil. 10. num. 69.* Berlich. *1. conclus. 53. n. 32. 2. decis. 216. num. 6.* Erncst. Cothman. *5. respons. 1. numer. 451.* Ratio, quia duo exorbitantia in una eademque re minus sunt toleranda, Bald. *2. consil. 275. num. 9. vers. porro.* Carpov. *de jure fuminar. decad. 4. post. 20. numer. 20.*

III.

Singularia & pecularia singularem & peculiarem merentur tractationem, *l. item 15. hoc editum 27. ff. de injur.* Welenb. *in parat. Cod. de sanct. baptism. iteretur. vid. l. 9. §. quoniam 3. de reb. credit. quapropter & sententia jure singulari recepta in consequentiam non est trahenda, l. fideicommissaria 23. §. 3. de fideicommiss. libert. c. que à jure 28. de R. l. Exemplum elegans est in l. 11. C. de hered. tut.*

IV.

Ex singularibus propositionibus licet veritatis universalis propositio non apparet, nisi per signum universale forsitan exprimitur, *cap. in Genesi 55. de Election.*

V.

Singularitas morum etiam bonorum interdum scandalizat inconsumtos, *c. illa 11. in fin. distinct. 12. & flagitium reputatur, cap. que contra 2. in princ. distinct. 8.*

VI.

Singulares de populo intelliguntur interdicti, interdicto populo, *cap. si sententia 16. de sentent. excomm.*

CAP. XXXVIII.
Societas, Socius.

Axioma I.

Societas in se habet jus quodammodo fraternitatis, *l. 64. in princ. ff. pro soc.* in qua partes societatis regulariter æquales esse debent. *l. 29. & ibi gloss. in verb. societati. ff. pro soc.* Paul. de Cast. *consil.* 349. *col. 2. vers. sed contra. p. 1. incip. ex die quo iste Raphael.* Iniquum enim est eadem societate alium plus, alium minus consequi, *d. l. 64. §. si cum tres. ff. pro socio.* nec oportet id communicari, quod quisque non propter societatem, sed propter suam partem acquisierit, *d. l. 63. §. si servo 9. ff. pro socio.* neque societas claudicare, Alex. *consil.* 48. *col. 1. lib. 1. incip. diligenter perspectis.* Confil. Argent. *1. consil. 104. num. 15. cum seqq.*

Imò